

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-683/18-S

Název	Lesní mateřská škola Lískáček, z. s.
Sídlo	Na Podolí 143, 254 01 Jílové u Prahy
E-mail	Olga.lyzbicka@centrum.cz
IČ	22 749 128
Identifikátor	691 011 443
Právní forma	zapsaný spolek
Zastupující	Mgr. Mirka Podgornych
Zřizovatel	Mgr. Olga Lyžbická, Jaroslava Zittová, Michala Křišťůfková
Místo inspekční činnosti	Na Podolí 143, 254 01 Jílové u Prahy
Termín inspekční činnosti	20. 3. 2018 – 22. 3. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/ 2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Inspekční činnost podle § 174 odst. 7 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Lesní mateřská škola Lískáček, zapsaný spolek (dále „škola“), vykonává činnost jednotřídní mateřské školy s celodenním provozem a školní jídelny – výdejny od 1. září 2017 v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. K termínu inspekční činnosti je ve škole zapsáno 23 dětí ve věku od dvou do sedmi let. Některé z nich docházejí jen některé dny v týdnu. Čtyři děti jsou mladší tří let a šest v tomto školním roce plní povinné předškolní vzdělávání.

Škola je specifická realizací vzdělávacího programu v přírodě. Je určena pro děti, jejichž zákonní zástupci (dále „rodiče“) přijímají pedagogickou koncepci školy za svou a mají zájem o výchovu svých dětí v přírodě. Od školního roku 2017/2018 byly ke vzdělávání všechny děti, jejichž rodiče o tuto školu projevili zájem. Školní vzdělávací program Lesní mateřské školy Lískáček (dále ŠVP PV) vychází z rytmu roku a změn v přírodě. Jeho důležitou součástí je environmentální výchova se zaměřením také na umění a výtvarnou výchovu. Vhodně je doplněn o další aktivity a slavnosti (např. lyžařský výcvik, oslava Dne stromů, Dne životního prostředí, vynášení Morany).

Dřevěný patrový srub s krytou verandou dětem slouží jako místo pro oběd a odpočinek. Na srub navazuje malá školní zahrada. Ke hrám a pozorování slouží i zahrada s farmou sousední základní školy, k vycházkám okolní příroda. Oběd do školy dováží poskytovatel stravovacích služeb. Přesnídávky a odpolední svačiny zajišťují rodiče dětí. Provoz školy je aktuálně stanoven od 8:00 do 16:30 hodin.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Strategie rozvoje školy je zaměřena především na zlepšování personálních a materiálních podmínek. Vzdělávací proces zajišťují čtyři učitelky (včetně ředitelky školy) a tři kvalifikované chůvy. Ředitelka školy (dále ředitelka) a jedna učitelka jsou odborně kvalifikované. Dvě učitelky si studiem odbornou kvalifikaci doplňují. Snahou ředitelky bylo zajistit vzdělání odborně kvalifikovanými učitelkami, což doložila např. pravidelně podávanými inzeráty v tisku, na webových stránkách školy. Část svých pravomocí předala své zástupkyni. Přímá pedagogická činnost učitelek a chův, včetně jejich souběžného působení během vzdělávacího procesu, je dobře nastavena jak k zajištění vzdělávání, tak i k zajištění bezpečnosti a ochraně zdraví dětí. Ze záznamů pedagogické rady vyplývá, že jsou projednávány důležité dokumenty školy, organizace akcí, avšak méně pedagogické otázky.

Nedostatky v evaluačním a kontrolním systému se projevily neidentifikováním některých zjištěných rizik ředitelkou. ŠVP PV sice správně vychází z aktuálních podmínek školy, ale v některých částech (např. evaluační systém) není zpracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání. Ani stravování dětí není zajišťováno správně, tj. v souladu s podmínkami stanovenými příslušnou krajskou hygienickou stanicí pro účely zápisu školy do rejstříku škol a školských zařízení.

Malá provázanost vzdělávacího procesu s hodnotícími strategiemi školy a částečně i neefektivními metodickými postupy nesvědčí pro efektivní naplňování ŠVP PV. Škola dostatečně nezajišťuje metodickou pomoc chůvám ani nekvalifikovaným učitelkám, což se v průběhu inspekční činnosti negativně projevilo např. v nepřiměřené diferenciaci nároků na děti během vzdělávání (rozvedeno dále v textu) nebo jejich nedůsledném vedení k dodržování společně nastavených pravidel s učitelkami. Naopak výrazně pozitivně je hodnoceno seznamování dětí s přírodou a jejich cílené vedení k pochopení přírodních

zákonitostí. Zdoláváním přírodních překážek venku při různých aktivitách téměř za každého počasí dochází ke zvyšování jejich fyzické kondice. Nejvíce jsou při hrách využívány přírodniny, lupy k pozorování, lano. Na kryté verandě nebo ve srubu využívají např. výtvarný a pracovní materiál, keramickou hlínu, modelínu, látky, bavlnky i mikroskop. Dětem jsou k dispozici i knihy.

Škola efektivně rozvíjí partnerské vztahy s rodiči. Ti jsou aktivně zapojováni do všech akcí (např. oslav ekologických i tradičních lidových svátků, tvořivých dílen, častých výletů, přípravy dříví na zimu). Učitelky jim individuálně předávají poznatky o dětech a v případě potřeby se domlouvají na společném působení. Škola postupně navazuje kontakty i s dalšími subjekty ve městě a okolí (základní škola, lesní klub). Ve spolupráci s odborníky (klinický logoped, oční lékař) a se souhlasem rodičů jsou u dětí realizována preventivní vyšetření. Spolupráce se sousední základní školou má více forem. Cenné jsou zejména návštěvy dětí ve třídách i společné kulturní akce, kde se děti seznamují s prostředím i pedagogy školy. Mateřská škola využívá i spolupráci s dalšími organizacemi, které pomáhají vhodně obohatit vzdělávací program školy (Domov laguna, hasiči apod.)

Pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí škola nastavila jasná pravidla i postup při řešení krizových situací, kterých učitelky správně využívají zejména při pobytu s dětmi venku (např. při vynášení Morany) Ze záznamů v třídních knihách je zřejmé, že jsou děti smysluplně poučovány i o protiúrazové prevenci. V průběhu inspekční činnosti škola správně zajistila kamna pevnou kovovou ochranou proti případnému popálení nebo proti úrazu dítěte. Činnost školy je financována z několika zdrojů. Tvoří je dotace ze státního rozpočtu, školné a příspěvek města. V rámci své hospodářské činnosti škola organizuje příměstské tábory. Získané finanční prostředky škola využívá na zkvalitňování podmínek pro vzdělávání.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Z pozorování vzdělávacího procesu při inspekční činnosti bylo zřejmé, že při komunikaci mezi učitelkami a dětmi byla navázána vzájemná důvěra. Vzdělávání probíhalo v příkladně přátelské a pohodové atmosféře. Děti se ráno, s ohledem na silný mráz, scházely ve srubu. Připravená nabídka výtvarných a pracovních aktivit nebo experiment s přírodninami a vodou vzbudily zájem dětí. Cíleně tematicky korespondovala s aktuálním počasím, ale vhodně i s aktuálními nápady dětí. Některé z nich mezi sebou dobře kooperovaly, v případě potřeby si radily a pomáhaly si. Byly rovněž vedeny k dokončení úkolu. Kolem deváté hodiny odcházely ven, kde podle klimatických podmínek pobývaly až do oběda a po odpolední svačině. Pohybová hra s pravidly byla sice vhodně zvolená, ale její efektivita nemohla nahradit zdravotně zaměřené cvičení, které v programu v průběhu inspekční činnosti zcela chybělo. Ze záznamů v třídních knihách a z rozhovorů s učitelkami však vyplynulo, že jsou často zařazovány další pohybové aktivity v přírodě (chůze a překonávání nerovností terénu, hry s lanem aj.), které zlepšují fyzickou kondici dětí. K rozvoji oblasti Jazyk a řeč sloužily neformální rozhovory učitelek s dětmi při ranních hrách, ale také ranní komunitní kruhy, kde si děti sdělovaly vlastní zážitky. Vhodně při nich byla podporována i prosociální oblast (např. pozdravením kamaráda, přáním hezkého dne). Sloužily také k seznámení dětí s programem, k procvičování časových pojmů nebo opakování písní nebo říkadel. Problém se u některých dětí projevil v jejich neochotě přizpůsobit se ostatním anebo v nesplnění zadaného úkolu, který pro ně v tu chvíli přestal být atraktivní.

Další řízené aktivity na hřišti a v přírodě byly velmi nápadité, a to jak z hlediska využití přírodního materiálu tak i environmentálního vzdělávání. Jejich nedostatkem ale bylo

nepřizpůsobení individuálním potřebám, zejména pro děti, které plnily povinné předškolní vzdělávání. Také vstupní motivace a vysvětlení zadání učitelkami nebyly dostatečné, takže některé děti buď úkol dobře nepochopily, anebo činnost nerealizovaly proto, že je nezaujala. Po skončení provedla učitelka stručné hodnocení aktivity. Rozvoj osobnosti dětí byl podporován přímým i nepřímým hodnocením s výrazným motivujícím účinkem. Nebyly však vytvořeny efektivní podmínky pro diferenciaci a individualizaci vzdělávání. Vhodné příležitosti k sebereflexi dětí ani jejich vzájemnému hodnocení rovněž nebyly nevyužity.

Při vycházkách mimo areál školy učitelky využívaly aktuálních situací a různých příležitostí a vedly děti k pozorování přírody. Tato skutečnost výrazně zkvalitnila vzdělávání a děti na tyto situace (vynášení Morany, pozorování ptačího hnízda, stop ve sněhu apod.) reagovaly se zájmem a současně projevily výborné znalosti o přírodě. Cenné bylo také propojení poznatků s lidovými verši a popěvky. Činnosti byly vhodně přizpůsobeny aktuálním klimatickým podmínkám (sníh). Nedůsledným vedením dětí k dodržování pravidel však vznikaly zbytečné prostoje. Spolupracující děti čekaly na ty, které nerespektovaly pokyny učitelek. Odpolední aktivity vhodně tematicky navazovaly na dopolední program, správně vycházely především z jejich aktuálního zájmu.

Škola správně zajistila pitný režim pro děti po celý den. Při stolování (oběd a svačina) bylo patrné, že děti ještě nemají upevněné kulturní ani sebeobslužné návyky. Po obědě všechny děti při čtení pohádky odpočívaly a těm s menší potřebou spánku byla poté nabízena klidná aktivita mimo lůžko v souladu s ŠVP PV.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Příkladně je školou nastaven a realizován adaptační program u dětí, které nastoupily v průběhu školního roku. Vždy jsou při něm respektovány jejich aktuální potřeby, ale i možnosti rodičů. Děti, až na výjimky, jsou komunikativní, přátelské a snadno navazují kontakty. Znají nazpaměť krátké texty (lidové říkanky, básně, písně). Aktivně přistupují k řešení různých hádanek a problémových úloh. Při inspekční činnosti bylo rovněž zjištěno, že se dokážou orientovat ve známém prostředí, osvojují si elementární poznatky o okolí, které jsou pro ně přínosné a zajímavé. Rozhodují o svých činnostech. Prokazují příkladné znalosti o přírodě a při pobytu venku využívají svých praktických zkušeností. Všimají si a rozumějí změnám v přírodě. Zvládají pohybové dovednosti při zdolávání terénu.

Vzdělávací výsledky dětí jsou však nevyrovnané. Kulturní a hygienické návyky byly nedostatečně rozvinuté. V některých situacích se děti projevovaly jako nesamostatné a bylo zřejmé, že raději vyhledají pomoc dospělého, než by se snažily úkol vyřešit nebo si pomoci vzájemně mezi sebou. Ani pedagogická diagnostika není dostatečně funkční. Škola sice vede záznamové formuláře pro každé dítě, a to ve variantách podle věku dětí (a někdy je doplňuje i kresebnými výtvary), ale jejich struktura nezahrnuje celou osobnost dítěte. Z pozorování ani z výsledků pedagogické diagnostiky nejsou většinou vyvozovány konkrétní záměry pro rozvoj dítěte ani případné intervenční postupy, což se následně negativně projevuje nedostatečnou individualizací vzdělávání.

Závěry

Silné stránky

- Účinnými pedagogickými postupy se škole daří děti úspěšně vést k sounáležitosti s přírodou v souladu s ŠVP PV.

- Efektivní spolupráce školy s rodiči se příznivě odráží v mezilidských vztazích.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nesystematické vedení včetně nedostatečné evaluační a kontrolní činnosti se ve škole projevilo nedostatky v průběhu a výsledcích vzdělávání.
- Nedůsledné je vedení dětí učitelkami k dodržování nastavených pravidel.
- Nedostatečná je diferenciací a individualizací vzdělávací nabídky s ohledem na aktuální potřeby dětí.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Správně zajišťovat podmínky pro vzdělávání dětí (bezpečnost a ochrana zdraví dětí při vzdělávání a s ním souvisejících činnostech).
- Zefektivnit řízení pedagogických procesů a metodickou podporu pedagogickým pracovníkům.
- Zkvalitnit pedagogickou diagnostiku a využívat ji pro stanovování a realizaci individuálních cílů vzdělávání.
- Pravidelně zařazovat zdravotně pohybové aktivity.

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školy dosahuje výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Usnesení o návrhu na zápis změny do spolkového rejstříku z 12. června 2017
2. Jmenování do funkce ředitelky Lesní mateřské školy Lískáček, z. s., na období jednoho roku ze dne 12. června 2017
3. Školní vzdělávací program Lesní mateřské školy Lískáček, z. s., platnost od 1. září 2017 k termínu inspekční činnosti
4. Školní řád mateřské školy a Vnitřní řád školní jídelny - výdejny, platnost k termínu inspekční činnosti; Školní řád mateřské školy, platnost od 22. 3. 2018
5. Třídní kniha vedená ve školním roce 2017/2018 k termínu inspekční činnosti
6. Evidence dětí vedená k termínu inspekční činnosti

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Mirka Podgornych , ředitelka školy

Mirka Podgornych v. r.

V Praze 27. 4. 2018